

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van SP
mevrouw S. Blom
de heer S. Bonte

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake misstanden
tankreiniging en openbaarheid
milieuvergunningen

DATUM
25 november 2024
Verzonden: 26-11-2024

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
RHGG (Roger) Huntjens

TELEFOONNUMMER
043 3506019

ONZE REFERENTIE
2024.03404

E-MAILADRES
Roger.Huntjens@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Blom en meneer Bonte,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft. De beantwoording van deze vragen is tot stand gekomen met medewerking van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL, voorheen RUD ZL).

Ter verheldering vooraf informeren wij u dat de gemeente, of indirect de ODZL, als bevoegd gezag de VTH-taken uitvoert voor lozingen op de riolering. Deze zogenaamde *indirecte* lozingen komen via de rioolwaterzuivering weer in het oppervlaktewater, zoals ook gebeurt bij een tankreinigingsbedrijf. De Provincie Limburg is bevoegd gezag voor de indirecte lozingen van de zwaardere industrie. Verder zijn Rijkswaterstaat (RWS) en het Waterschap Limburg bevoegde gezagen voor de *directe* lozingen op de Maas respectievelijk de regionale oppervlaktewateren (zoals bijvoorbeeld de Geul).

Vraag 1:

Is er voor de vergunningen die in Maastricht reeds zijn afgegeven aan tankreinigingsbedrijven ook uitgegaan van de juistheid van de stoffenbank van de branchevereniging van tankreinigers ATCN?

Antwoord 1:

In Maastricht zijn momenteel twee tankcleaningbedrijven gehuisvest aan de Ankerkade en de Klipperweg. In de verstrekte vergunningen voor deze bedrijven staat een korte verwijzing naar de ATCN-stoffenbank, een databestand van een groot aantal stoffen, waarin per stof duidelijk is aangegeven op welke manier het afvalwater gereinigd dient te worden. Ook is de ODZL bekend dat het bedrijf aan de Ankerkade beschikt over diverse afvalwaterreinigingstechnieken zoals een membraanscheiding en een biologische zuiveringsstap. Bovendien beschikt dat bedrijf over een ATCN-certificaat. Dit betekent dat het bedrijf voldoet aan de hoge kwaliteitseisen die worden gesteld door de Association of Tankcleaning Companies Netherlands.

Vraag 2:

Kan het college reflecteren op het feit dat volgens het onderzoek van NRC en de Limburger meerdere schadelijke stoffen, waaronder melamine en benzeen, zijn geloosd en dit tot de eerder benoemde overschrijdingen van streefwaardes heeft geleid?

Schriftelijke vragen

DATUM
25 november 2024

Antwoord 2:

De mogelijkheid is altijd aanwezig dat stoffen geloosd kunnen zijn. Controles zijn immers een moment opname en geven hierover geen uitsluitel. De wetgeving legt een belangrijke verantwoordelijkheid neer bij een drijver van een inrichting zodat deze verplicht is om alle negatieve gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Deze zorgplicht wordt in de rechtspraak echter beperkt uitgelegd.

Tot op heden hebben wij noch van de bedrijven noch van de ODZL een melding ontvangen van overtredingen van de lozingsvoorschriften in de vergunning. Wij hebben verder begin oktober de ODZL verzocht met spoed eerstvolgende toezichtcontroles op bovenal de lozingsactiviteiten te houden.

Op 23 oktober 2023 heeft de ODZL een oriënterend bezoek gebracht aan het bedrijf aan de Ankerkade om informatie in te winnen en inzicht te krijgen in de processen in de keten van klant tot oppervlaktewater. Dit met aandacht voor onder meer stoffenboekhouding, werkwijze, zuiverings-techniek, afvalbeheer en indirecte lozing. Op 28 november 2024 staat een tweede controle gepland, waarbij de ODZL samen met Waterschap Limburg watermonsters zullen nemen en analyseren. Na afronding van deze controle volgt een rapportage.

Op 6 november 2024 is het bedrijf aan de Klipperweg bezocht. Dit bedrijf is recentelijk overgenomen door een nieuwe eigenaar, die plannen heeft om de activiteiten op locatie verder uit te breiden, met name op het gebied van tankcleaning. De bouwplannen hiervoor zijn reeds besproken met de gemeente en zijn in behandeling bij de vergunningverlener bouw. In verband met deze ontwikkelingen zal ook de milieuvergunning straks door de ODZL worden gereviseerd en geactualiseerd.

Vraag 3:

Deelt het college de opvatting van de SP-fractie dat het vergunnen op basis van zelf ingedeelde schadelijkheidscriteria een onwenselijke situatie is omdat hier mogelijk conflicterende belangen spelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3:

Dat hangt ervan af in hoeverre deze schadelijkheidscriteria erkend zijn. Indien deze gebaseerd zijn op waterbezwaarlijkheid en er aldus voor gewaakt wordt dat dergelijke waterbezwaarlijke stoffen niet in hoeveelheden worden geloosd waardoor de doelmatigheid van een RWZI (rioolwaterzuiveringsinstallatie) wordt beperkt of een oppervlaktewaternorm wordt overschreden, is er geen sprake van een onwenselijke situatie.

Vraag 4:

Is de gemeente voornemens bij de afgifte van nieuwe en de herziening van oude vergunningen niet meer alleen voort te bouwen op informatie van bedrijven zelf, maar ook instanties als RIWA-Maas hier in de toekomst bij te betrekken?

Antwoord 4:

Bij de totstandkoming van een vergunning worden wettelijk aangewezen adviesinstanties betrokken. In het kader van een indirecte lozing is dit de waterkwaliteitsbeheerder, in casu het Waterschap Limburg en bij een directe lozing is dit ofwel bij Rijkswateren Rijkswaterstaat en bij overige oppervlaktewateren het Waterschap Limburg. Een directe lozing op oppervlaktewater vereist bovendien een vergunning voor een lozingsactiviteit, af te geven door bovengenoemde waterkwaliteitsbeheerder.

DATUM
25 november 2024

Een nieuw aan te vragen indirecte lozing zal te allen tijde door vergunninghouder moeten worden onderbouwd met een waterbezwaarlijkheidstoets. Pas als deze zodanig uitvalt dat er geen schade aan oppervlaktewater dan wel doelmatige werking RWZI ontstaat, kan een indirecte lozing worden toegestaan. RIWA-Maas behoort niet tot de wettelijk aangewezen instanties.

Vraag 5:

Deelt het college de opvatting van de SP-fractie dat er in de twee reeds benoemde voorbeelden geen sprake is van een 'regelmatige actualisatie'? Zo ja, waarom zijn deze vergunningen voor deze lange periode niet herzien?

Antwoord 5:

De ODZL voert voor de gemeente Maastricht de zogenaamde wettelijke basistaken uit. Voor beide vergunning plichtige bedrijven zijn tweejaarlijks milieucontroles uitgevoerd. Zoals hierboven al aangegeven zijn recentelijk weer controles uitgevoerd en volgen nog vervolgccontroles. Indien de controles aanleiding geven tot actualisatie – dat vanzelfsprekend zal gebeuren bij het bedrijf aan de Klipperweg – zullen de lozingsvergunningen worden gereviseerd. Over een actualisatieprogramma voor deze tankcleaningbedrijven worden dan ook afspraken gemaakt met de ODZL.

Vraag 6:

Heeft de gemeente zicht op het aantal controles dat is uitgevoerd bij Maastrichtse tankreinigingsbedrijven in de afgelopen vijf jaar?

Antwoord 6:

Van alle controles wordt een rapportage opgesteld. Hiervan wordt een afschrift naar het bevoegd gezag gestuurd, in deze gemeente Maastricht, welke vervolgens de archivering verzorgt. Het aantal uit te voeren controles dat wordt uitgevoerd door ODZL wordt tezamen met het bevoegd gezag bepaald. De laatste 2-jaarlijkse controles dateren van 2018, 2020 en 2022; zoals aangegeven zijn recentelijk de controles 2024 gehouden met een extra nadruk op de lozingsactiviteiten.

Vraag 7:

Zijn er bij de gemeente gevallen bekend waar bij een controle overtredingen zijn geconstateerd? Zo ja, hebben deze overtredingen geleid tot sancties?

Antwoord 7:

Er zijn tijdens eerdere controles overtredingen geconstateerd bij het bedrijf aan de Ankerkade; deze hadden echter geen betrekking op de lozingsactiviteiten doch op het niet nakomen van de energiebesparingsverplichtingen. Naar aanleiding hiervan is het bedrijf aangeschreven de overtredingen te beëindigen. Het bedrijf heeft deze overtredingen beëindigd, aangezien dit door de toezichthouder is vastgesteld bij een hercontrole. Het opleggen van sancties was daarmee dus niet aan de orde. Zoals hierboven al aangegeven staan in de lopende toezichtcontroles de lozingsactiviteiten centraal.

Vraag 8:

Deelt het college de opvatting van de SP-fractie dat een regelmatige controle op bedrijven die chemicaliën mogen lozen naast een rivier waaruit drinkwater geput wordt essentieel is om de natuur en gezondheid van haar inwoners te beschermen?

DATUM
25 november 2024

Antwoord 8:

De portefeuillehouder heeft de problematiek van de tankreinigingsbedrijven besproken met de nieuwe directeur van de ODZL met als directe inzet de eerdergenoemde toezichtcontroles. Verder zal deze problematiek van de tankreinigingsbedrijven door ons als actueel thema opgevoerd worden in het kader van de vaststelling van een eerste en nieuwe regionale risicoanalyse ten behoeve van het milieutoezicht. Onze inzet is de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) met voorrang aan te pakken.

Vraag 9:

Heeft het college zicht op het aantal bedrijven dat in de gemeente Maastricht mag lozen, maar wiens vigerende vergunning niet is geactualiseerd in de afgelopen tien jaar?

Antwoord 9:

Lozingen zijn zoals uitgelegd in de inleiding te onderscheiden in een directe lozing en indirecte lozing met verschillende bevoegde gezagen.

Directe lozingen zijn lozingen die rechtstreeks via een lozingspunt op een oppervlaktewater plaatsvinden. Voor deze directe lozingen geldt altijd een vergunningplicht. Bevoegd gezag hiertoe is niet het college van B en W maar de waterkwaliteitsbeheerder. De vergunning voor directe lozingen zijn op te vragen bij de waterkwaliteitsbeheerder zijnde Rijkswaterstaat of Waterschap Limburg afhankelijk van het type oppervlaktewater.

Ook is een actueel overzicht van de directe lozingsvergunningen van RWS en waterschappen te vinden in de atlas van de Schone Maas Waterketen:

<https://smwk.maps.arcgis.com/apps/dashboards/a8dff89b11ee443abd7010a672af6ebf>.

Indirecte lozingen vinden in algemeenheid plaats via het gemeentelijke riool dat uitstroomt op de plaatselijke RWZI. Hieronder vallen zowel bedrijven waarvoor de gemeente Maastricht bevoegd gezag is, maar ook bedrijven waarvoor de provincie Limburg bevoegd gezag is maar welke binnen de gronden van de gemeente Maastricht zijn gelegen. Informatie aangaande actualisatie van de provinciale bedrijven dient bij de provincie Limburg te worden opgevraagd.

Voor de gemeentelijke bedrijven geldt dat de keuze en bevoegdheid voor het actualiseren van de vergunning ligt bij de gemeente Maastricht. Wij zullen ons samen met de ODZL gaan beraden in hoeverre de actualisatie van deze specifieke lozingsvergunningen extra aandacht kunnen krijgen

Vraag 10:

Binnen welke termijn heeft de gemeente Maastricht de voor dit onderzoek opgevraagde vergunningen aan deze journalisten kunnen overleggen?

Antwoord 10:

De betreffende NRC-journaliste heeft eerste stukken opgevraagd op 23 mei, waarop de betreffende vergunning op 31 mei is verstrekt. Nadien zijn met tussenpozen enkele vervolgvragen gekomen, die wij telkens in samenwerking met de ODZL snel hebben kunnen beantwoorden.

DATUM
25 november 2024

Vraag 11:

Voldoet de gemeente Maastricht aan de wettelijke vereisten omtrent transparantie van milieuvergunningen?

a. Zo nee, binnen welke termijn denkt de gemeente dit op orde te hebben?

Antwoord 11:

Alle milieuvergunningen worden gepubliceerd bij de Openbare Bekendmakingen. Ook staan vanaf 2010 veel basistaakvergunningen gepubliceerd op de website van de ODZL; mochten daar benodigde vergunningen op ontbreken, kunnen deze worden opgevraagd. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke vereisten omtrent transparantie van de milieuvergunningen.

Vraag 12:

Welke concrete stappen is het college bereid te nemen het lozen van deze 'zeer zorgwekkende stoffen' te verminderen?

Antwoord 12:

Deze vraag is niet eenvoudig te beantwoorden. Zo zijn de gevaarlijke stoffen in de Maas niet enkel geloosd door de vergunningplichtige bedrijven, maar lozen huishoudens onbewust ook veel gevaarlijke stoffen. Met de verschillende betrokken bevoegde gezagen vraagt een aanpak bovendien een onderlinge afstemming tot op rijksniveau.

Wettelijk gezien heeft ieder vergunningplichtig bedrijf – ook een tankreinigingsbedrijf – de plicht een verwijderings- en reductieplan op te stellen m.b.t. te emitteren ZZS naar water en lucht per 5 jaar. De ODZL controleert in haar milieutoezicht op die rapportageverplichting.

Verder heeft het Dagelijks Bestuur ODZL recentelijk besloten het thema ZZS prominent in de aanstaande Kaderbief 2026 voor de gemeenteraden op te nemen; daarin wordt ingegaan op te nemen maatregelen om de VTH-taken rondom ZZS effectief te kunnen uitvoeren.

Vraag 13:

Kan de gemeente reeds een tijdsindicatie delen die zij nodig acht voor het 'opbouwen van kennis'? Zo nee, wat vindt de gemeente een redelijke tijdsindicatie voor het opnieuw bekijken van de vergunningen van deze tankreinigingsbedrijven?

Antwoord 13

Er bestaat een lijst van ZZS die is vastgesteld door het RIVM. Tevens is van elke stof de waterbezwaarlijkheid op te zoeken. Niet vergunde lozingen dienen gestaakt dan wel achteraf vergund te worden. Vergunningverlening is alleen mogelijk indien het bedrijf de best beschikbare technieken in acht neemt om afvalwater te reinigen en er vervolgens een te lozen afvalwater overblijft dat de waterbezwaarlijkheidstoets doorstaat. Kennis wordt dus niet alleen verlangd van bevoegd gezag maar ook van vergunninghouder. We zullen de ODZL vragen met een kennisplan ZZS voor hun medewerkers te komen. En zoals hierboven al aangegeven zullen op basis van de lopende toezichtcontroles en aanwezige nieuwbouwplannen waar nodig milieuvergunningen worden gereviseerd.

DATUM
25 november 2024

Vraag 14:

Welke extra middelen worden er de komende periode beschikbaar gesteld aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg?

Antwoord 14:

De begroting ODZL voor 2025 is door het Algemeen Bestuur ODZL vastgesteld. Momenteel vindt een uitvraag bij alle deelnemers plaats over de eventuele intensivering van bijzondere taken bij de ODZL; daaronder valt voor Maastricht ook een actualisatie van de lozingsvergunningen waarvoor de gemeente bevoegd gezag is. Wat voor de uitvoering daarvan de extra financiële consequenties zijn, zal alsdan in kaart moeten worden gebracht door de ODZL en de gemeenten.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Schriftelijke vragen